

ליל שבת קודש פרשת שופטים ה'תשס"ח

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד מענין שופטים ודיינים מהוגנים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, כתיב (דברים י"ט) ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני ה' לפני הכהנים והשופטים אשר יהיו בימים ההם, ופירש"י לפני ה', יהיה דומה להם כאילו עומדין לפני המקום שנאמר (תהלים פ"ב) בקרב אלקים ישפוט, אשר יהיו בימים ההם, יפתח בדורו כשמואל בדורו, צריך אתה לנהוג בו כבוד, עיין שם, ויש להבין המשך דברי רש"י, שמקודם מפרש, לפני ה', שיהיה דומה כאילו עומדין לפני המקום, ואחר כך, לפני הכהנים, יפתח בדורו כשמואל בדורו, מהו הקשר בין שני דברים אלו, וכן מה קובע שהשופט הוא כיפתח בדורו, אולי הוא שופט שאינו הגון, ורק מתפאר שהוא כיפתח בדורו, ואיך יכולין לבחון זאת, אבל הענין מבואר על פי דברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ה') שיש רבנים ודיינים שאינם כשרים, ועל ידי שהם עושין עיוות המשפט וקילקול הדין, גורמים התגברות התאוות בעולם, וקילקול המוחין, וגם מזמאתו של עמלק מתגברת בעולם, עיין שם, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (שבת קל"ט) אם ראית דור שצרות רבות באות עליו, צא ובדוק בדייני ישראל, שכל פורענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל, כי האחריות של דין ושופט הוא גדול מאד, ואם מקבל שוחד חס ושלום, או אם שומע דברי בעל דין אחד שלא בפני חבירו, הרי גורם קלקול המשפט ועיוות הדין, ועונשו גדול מאד, ולא רק גורם רע לעצמו, אלא לכל הדור ההוא רחמנא ליצלן, כי אם השופטים והדיינים אינם מהוגנים, כל אנשי הדור נמשכים אחריהם, כדרך הגוף שהולך אחר הראש, ולכן הוא אחריות איום ונורא מאד, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פנהדרין ז') לעולם יראה דין עצמו כאילו חרב מונחת לו בין ירכותיו, וניהגם פתוחה לו מתחתיו, שבנטייה אחת מן האמת, חותך את רגליו ונופל לתוך גיהנום רחמנא ליצלן, ולכן מי שמקבל על עצמו להיות דין ושופט בישראל, צריך להיות ראוי לאותו איצטלא, ויהיה כוונתו לשם שמים, להאיר עיני ישראל באור אלקותו יתברך, וללמד להם משפטי התורה, ואז יעזור לו הקדוש ברוך הוא לפסוק דין אמת, ולהעמיד הדת על תלה.

וזה מצינו אצל יפתח, שמקודם לא רצה לקבל על עצמו להיות ראש ושופט ישראל, אדרבה, כתיב (שופטים י"א - ג') ויברח יפתח מפני אחיו וישב בארץ טוב, ויתלקטו אל יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו, שלא רצה לקבל על עצמו שררה, רק כשבאו בני

עמון ללחום בישראל, והפצירו זקני גלעד שיהיה לראש עליהם, אז כתיב (שם פסוק י"א), וילך יפתח עם זקני גלעד וישימו העם אותו עליהם לראש ולקצין, ומה היה הסימן שהיה ראש ושופט הגון, מה שכתוב בסוף הפסוק, "וידבר יפתח את כל דבריו לפני ה' במצפה", שהתבודד עמו יתברך, ושפך כל שיחתו לפני השם יתברך, שיזכה להיות ראש ושופט הגון, ולא יכשל בעיוות המשפט חס ושלום, כי שופט שעוסק בתפילה ובהתבודדות, ותמיד יודע שהוא עומד לפני ה', הוא הוא השופט הגון שאלי צריכין לשמוע, וזהו "יפתח בדורו כשמואל בדורו", כי גם אצל שמואל הנביא מצינו כזאת, וכמו שכתוב (שמואל א' ט"ז) ויזעק אל ה' כל הלילה, וגם כל לידתו של שמואל, היתה בכוחה וזכותה של תפילת חנה אמו, וכמו שכתוב (שם א' א') ותקרא את שמו שמואל כי מה' שאלתיו, נמצא ששופט ודיין שכל עסקו הוא תפילה והתבודדות, בוודאי ראוי לשמוע אליו ולקבל את דבריו, ועליו נאמר "יפתח בדורו כשמואל בדורו".

וזהו המשך דברי רש"י ז"ל, לפני ה', יהיה דומה להם כאילו עומדין לפני המקום, אשר יהיו בימים ההם, יפתח בדורו כשמואל בדורו, כי שני דברים אלו תלויים זה בזה, דיין ושופט שיודע שהוא עומד תמיד לפני ה', ושופך כל לבו לפני השם יתברך תמיד בתפילה ובהתבודדות שינצל מעיוות הדין, הוא בוודאי בגדר "יפתח בדורו כשמואל בדורו", וראוי לקבל את דבריו בכל אשר יאמר, כי הוא שופט הגון באמת.

ועל פי זה מובן מאד את המשך דברי ברכת "השיבה שופטינו" (בתפילת שמונה עשרה), השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה, והסר ממנו יגון ואנחה, ומלוך עלינו מהרה אתה ה' לבדך וגו', ולכאורה יש להבין מהו המשך דברי ברכה זאת, ומה קשר בין "והסר ממנו יגון ואנחה" ל"השיבה שופטינו", וכן למה מזכירין בברכה זאת "ומלוך עלינו מהרה אתה ה' לבדך וגו', אבל על פי הנ"ל מובן מאד, כי עיקר תיקון הדור תלוי בשופטים ודיינים מהוגנים, ולכן אנחנו מבקשים "השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו בתחילה" שהם השופטים ודיינים הגונים שהעמיד משה רבינו בחייו, ואחר כך הלך בקבלה מדור דור לשמואל וליפתח וכו', ועל ידי זה "והסר ממנו יגון ואנחה", כי הלא עיקר כל הצרות שבדור הם רק על ידי דייני ישראל שאינם מהוגנים, שהם גורמים התגברות התאוות וטומאתו של עמלק בעולם רחמנא ליצלא, וכדברי רביז"ל הנ"ל, וזהו עיקר היגון ואנחה, וכמבואר בכתבי האריז"ל (שער הכוונת כוונת העמידה) שיגון ואנחה הם הם"מ ונוקביה, שמשם כל התאוות רחמנא ליצלא, ולכן מיד אומרין "ומלוך עלינו מהרה אתה ה' לבדך", כי מיד שיתגלו השופטים האמיתיים, יתגלה גם מלכותו יתברך, כי כל עסקם רק לגלות מלכות שמים בעולם, ויפתח

בדורו כשמואל בדורו, והבן, והשם יתברך יזכינו לשופטים ודיינים הגונים, ונוכה לראות בהתגלות מלכות שמים בכל העולם כולו, במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת שופטים ה'תשס"ח

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מחיגר, מעשה ג' דף נ"ט, עיין שם.

פתח מוהרא"ש נ"י ואמר, רביז"ל ממשך לספר, ענתה הלבנה ואמרה: אתה דואג דאגות אחרים, אני אספר לך עסק שלי, היות שיש לי אלף הרים, וסביבות האלף הרים יש עוד אלף הרים, ושם מקום שדים, והשדים יש להם רגלי תרנגולים, ואין להם כח ברגליהם ויונקים מרגליי, ומחמת זה אין לי כח ברגליי, ויש לי אבק, היינו פול, שהוא רפואה לרגליי, ובא רוח ונושא אותי, השני אלפי הרים שיש סביב הקדושה, הם דוגמת אלפיים אמה של תחום שבת, ודוגמת אלפיים אמה שניתנו סביב ערי הלויים, שהם אלף אמה מגרש ואלף אמה שדות וכרמים (סוטה כ"ז:), והם עיקר מחנה דקדושה, כי במ יש כח לכל בר ישראל לקדש את המקום בקדושה עליונה, ולגרש משם השדים והקליפות, כי בכל מקום שישראל יושבים ומקיימים התורה והמצוות, הם מקדשים את המקום בקדושת ארץ ישראל ונעשה שם אויר הקדוש (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"א), וכן איתא בגמרא (ברכות ח.), שאמרו לרבי יוחנן, שיש זקנים בבבל, ותמה ואמר, למען ירבו ימיכם וגו' על "האדמה" כתיב, אבל בחוץ לארץ לא, כיון דאמרי ליה שהם משכימים ומחשיכים לבית הכנסת, ענה ואמר "היינו דאהני להו", זה מה שמועיל להם, הרי מפורש יוצא, שעל ידי שנוהרים לבוא לבית הכנסת בוקר וערב, ולהתפלל שם במנין, מקדשים את המקום בקדושת ארץ ישראל, וזוכין לאריכת ימים, וכן מפרש מוהרנ"ת ז"ל (ליקוטי הלכות ערב הלכה ה') את הפסוק (תהלים קכ"ב) עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים, שעל ידי שעומד על רגליו בתפילה גם בחוץ לארץ, זה נחשב כאילו עומד בשעריך ירושלים, כי מקדש את המקום בתפלתו, וזוכה ל"ראאה שלם" שהוא קדושת ירושלים, עיין שם, נמצא שעיקר העבודה לקדש ולטהר כל מקום בואו בתורה ובתפילה עד

שיגרש משם כל השדים וכוחות המומאה, וימשיך על עצמו קדושה עליונה, ויש בני אדם שאינם מאמינים שיש היום שדים ורוחות רעות, ואינם יודעים שהרוח נכה ועצבות ומרה שחורה שנופל עליהם פתאום באמצע היום, באים מהשדים והרוחות רעות, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ילקוט פרשת האזינו) למה נקרא שמם קטב ומרירי, על שם שהם ממררים חייו של אדם, ולכן צריכין לזהר מאד לא ליתן מקום לאחיזת הקליפות, רק לקדש כל מקום בוואו בתורה ותפילה ובמצוות ומעשים טובים, ואז לא יהיה כח לשדים ורוחות להתאחז בו, רק יהיו מגורשים לנוקבא דתהומא רבא, והשם יתברך יזכינו לקדש כל סביבותינו בקדושה עליונה, עדי נוכה לראות בכריתות הקליפות, ובבנין בית המקדש, במהרה בימינו אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת שופטים ה'תשס"ח

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י"ב המדבר ממדת התמימות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש ג"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש ג"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), כשאדם הולך אחר שכלו וחכמתו, יוכל ליפול במעותים ומכשולות רבים, ולבוא לידי רעות גדולות חס ושלום, ויש שקילקלו הרבה, כגון הרשעים הגדולים מאד המפורסמים, שהטעו את העולם, והכל היה על-ידי חכמתם ושכלם, ועיקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשימות, בלי שום חכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה, שיהיה שם השם יתברך, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו, רק אם יש בזה כבוד השם יתברך יעשה, ואם לאו-לאו, ואזי בודאי לא יכשל לעולם, עיין שם כל זה דברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש ג"י, כי הנה אחד מן הלימודים העיקרים של רביז"ל הוא מדת התמימות, ובה תלויה כל היהדות, כי כשאדם זוכה למדת התמימות, אזי הוא מקיים כל המצוות כמו שהם כתובים בשולחן ערוך, ואינו נכשל לעולם, כי השולחן

ערוך הוא כמו ה"אורים ותומים" שלו, וכמו שפעם אמר ה"חזון איש" ז"ל, שגם היום יש "אורים ותומים", והוא השולחן ערוך, כי כל מצוות התורה מפורשים בה, וכשאדם מקיים השולחן ערוך בתמימות ובפשימות, הוא "איש כשר" באמת, היינו "א פשוטער עהרליכער איד", שזהו המדריגה הכי גדולה, וכמו שקורא אותו רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ע"ח) "פראסטיק", ואמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' קנ"ד) שעיקר מה שהגיע למדרגתו היה רק על ידי ענין פראסטיק, כי היה מקיים מצוות מעשיות הרבה, והיה מדבר הרבה בינו לבין קונו, והיה אומר הרבה תהלים, עד שזכה למה שזכה, וזהו מה שאומר רביז"ל כאן, שיסתכל בכל דבר שעושה שיהיה שם השם יתברך, ולכאורה מי יכול להתפאר שרואה את השם יתברך במה שעושה, אבל איתא בזהר הקדוש (אחרי ע"ג) קודשא בריך הוא ואורייתא חד הוא, שהקדוש ברוך הוא אחד עם התורה, נמצא שאם יש תורה במה שעושה, ועושה כל דבריו על פי התורה והשולחן ערוך, אזי הקדוש ברוך הוא נמצא שם, וזה נקרא תמימות, שאינו חוקר חקירות בדעתו, מה נעשה מן הציצית שלי, ומה נעשה מן התפילין שלי, רק מקיים המצוות בשמחה עצומה, ואז לא ישל לעולם, ופעם אמר רביז"ל, רציתי שיהיה לי בן שילך בכל יום עם מלית ותפילין לבית הכנסת, והבינו מדברי רביז"ל את עוצם מעלת התמימות, שהיה די לו אם היה זוכה לבן שילך בכל יום לבית הכנסת עם מלית ותפילין, ולא היה מבקש גדולות ומדריגות, כי העיקר הוא תמימות, והוא יסוד הכל.

וזהו מה שאומר רביז"ל, שההולך אחר שכלו וחכמתו, יוכל ליפול בטעותים ומכשולות רבים, ולבוא לידי רעות גדולות חס ושלום, כי מיד שאדם מתחיל לחקור מה נעשה עם הציצית שלו, ומה נעשה עם התפילין שלו, ולמה לו ללכת לבית הכנסת להתפלל, הלא יכול להתפלל גם בביתו, אזי חכמתו יכול להטעותו מענין אל ענין, עד שיתחיל לחשוב שהעיקר להיות יהודי בלב, ולמה לקיים המצוות בפועל, עד שיסור מדרכי התורה לגמרי רחמנא ליצלן, שזה היה קליפת עמלק, שהיה כופר גמור, ואמר שעיקר הוא שכליות התורה, ואין צריכין לקיים המצוות בפועל ממש חס ושלום, וזהו היפוך התמימות, כי התמימות הוא לקיים את המצוות בלי שום שכל כלל, ואדרבה, לדעת שאי אפשר להבין הכל, וכמו שאמר שלמה המלך עליו השלום (קהלת ז') אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, ותכלית הידיעה אשר לא נדע, כי אפילו הצדיקים הגדולים שהשגתם גבוה מאד, אינם יודעים הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ד.) למד לשונך לומר "איני יודע", שכן אמר משה רבינו וכו', ומחמת זה אפילו צדיק אמיתי יכול לעשות טעות, ואם עשה טעות, אינו מוציא אותו מגדר צדיק אמיתי, וכמו שפעם אמר רביז"ל, שהעולם אומרים שצדיק אינו יכול לעשות טעות, ואם עשה טעות סימן שאינו צדיק, ואני אומר, שצדיק יכול לטעות,

ואם עשה מעות, עדיין הוא צדיק, וכמו שמצינו אצל משה רבינו, אדון כל הנביאים, שבא לכלל כעם ובא לכלל מעות (ספרי פרשת ממות), ואף על פי כן נשאר בצדקותו מתחילתו עד סופו, הרי שאי אפשר לדעת ולהבין את הכל, ורק מיפיש אומר שיודע את הכל, מחמת שבאמת אינו יודע כלום, לכן נדמה לו שיודע הכל, וכמו שאמר התם אל החכם (סיפורי מעשיות מעשה מ' מחכם ותם) הלא סתם בני אדם, שמתלוצצים ממני, הם שוטים, כי אם המה חכמים ממני, הלא אדרכה, הם שוטים, מכל שכן חכם כמותך, ומה תהיה אם אתה חכם ממני? עיין שם, ולכן העיקר תמיד לסלק חכמתו ודעתו לגמרי, ולקיים את מצוות התורה בתמימות ופשיטות גמור, ואז לעולם לא יכשל, ויזכה להשגה גדולה בהשגות אלקותו יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מזהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים י"ח) תמים תהיה עם הוי"ה אלקיך, ופירש"י, התהלך עמו בתמימות, ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו, ובתרגום אונקלוס איתא, שלים תהי בדחלתא דה' אלקך, ובבעל המורים איתא, תמים, תי"ו גדולה, שאם תלך בתמימות כאילו קיימת מאל"ף ועד תי"ו, ויש להבין מהו הקשר בין כל הפירושים האלו, והנה על פי דברי רביז"ל מובן הענין מאד, כי עיקר היהדות מא' עד ת' תלוי במדת התמימות, ורק על ידי תמימות יזכה אדם לקיים כל תרי"ג מצוות התורה פשוטן כמשמען, ואז נקרא אדם השלם, שזהו דברי התרגום "שלים תהי" בדחלתא דה', שתהיה שלם ביראת ה', כי רק על ידי מדת התמימות יזכה לקיים כל התורה בשלימות, ואז יתקיים בו דברי רש"י "ואז תהיה עמו וחלקו", כי מי שהולך בתמימות, הוא עולה ומתדבק בו יתברך, ונכלל בחי החיים בו יתברך, והשם יתברך יזכינו למדת התמימות באמת, ונזכה לקיים כל מצוות התורה בתמימות ופשיטות גמור, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

